

ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

1.1 ΤΙΤΛΟΣ

ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ: ΑΙΤΙΑ-ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1.2 ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Ιστορία, ΤΠΕ, Γεωγραφία, Νεοελληνική Γλώσσα, Μαθηματικά, Εικαστικά

1.3 ΤΑΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

ΣΤ΄ Δημοτικού

1.4 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟ Α.Π.Σ.

Το θέμα είναι απολύτως συμβατό με το Α.Π.Σ. και το Δ.Ε.Π.Π.Σ, εφόσον αποτελεί μάθημα στην Ιστορία της ΣΤ΄ τάξης.

1.5 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Το μάθημα θα γίνει στην αίθουσα του σχολικού εργαστηρίου που διαθέτει δέκα υπολογιστές με δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο. Θα γίνει χρήση του βιντεοπροβολέα για την προβολή εννοιολογικών χαρτών και παρουσιάσεων.

Στους υπολογιστές είναι εγκατεστημένο το [Smart Tools](#), επεξεργαστής κειμένου ([Word](#)), [PowerPoint](#) και όλοι διαθέτουν φυλλομετρητή [Mozilla Firefox](#).

1.6 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Το διδακτικό σενάριο θα γίνει στα πλαίσια του μαθήματος της Ιστορίας. Οι μαθητές θα χωριστούν σε ομάδες των 3 ατόμων και κάθε ομάδα θα χρησιμοποιεί τον δικό της υπολογιστή.

1.7 ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Α. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Κύριος διδακτικός στόχος είναι οι μαθητές να:

Γνωρίσουν στοιχεία διπλωματικών και πολεμικών γεγονότων των Βαλκανικών πολέμων.

Αναλυτικότερα οι μαθητές πρέπει:

Να μάθουν τι ήταν οι Βαλκανικοί πόλεμοι.

Να αντιληφθούν τα αίτιά τους.

Να μάθουν ποιες ήταν οι εμπλεκόμενες χώρες και ποιες ήταν οι συμμαχίες. Διπλωματία.

Να γνωρίσουν ποιο ήταν το αποτέλεσμα των Βαλκανικών πολέμων και ποια ήταν τα αποτελέσματά του για την Ελλάδα.

Β. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

Οι ΤΠΕ σήμερα δίνουν νέες δυνατότητες στους μαθητές όπως:

- να εξοικειωθούν με το ενεργητικό και διερευνητικό μοντέλο μάθησης.
- να αποκτήσουν δεξιότητες συνεργατικής μάθησης.
- να προσεγγίσουν τις ΤΠΕ ως εργαλεία και πηγές μάθησης.
- να εξασκηθούν στην αναζήτηση και αξιολόγηση της πληροφορίας μέσω του Διαδικτύου

Εξοικείωση των παιδιών με τους κανόνες χρήσης και λειτουργίας του λογισμικού Microsoft Office PowerPoint, Microsoft Office Word και CamTools.

Γ. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Να αναπτύξουν οι μαθητές πνεύμα και δεξιότητες συνεργασίας, επικοινωνίας και διερευνητικής μάθησης. Να παρατηρούν, να μελετούν και να συμπεραίνουν. Να καλλιεργήσουν αναλυτική και συνθετική ικανότητα. Να κατανοούν ιστορικές έννοιες.

1.7 ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Υπολογίζεται ότι θα χρειαστούν 5 διδακτικές ώρες.

1.8 ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

Σαν γενική έννοια την έννοια του πολέμου, και το τι είναι Βαλκάνια. Βασικές γνώσεις χειρισμού Η/Υ.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

2.1 Διδακτικές προσεγγίσεις.

Γενικός σκοπός της Ιστορίας είναι η ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης και ιστορικής συνείδησης. Ο κοινά αποδεκτός σκοπός της μελέτης της Ιστορίας που αφορά τη γνώση του παρελθόντος για την κατανόηση του παρόντος και το σχεδιασμό του μέλλοντος, υφίσταται ως βασική ιδέα για τον προσδιορισμό της ιστορικής συνείδησης και ιστορικής σκέψης. Ειδικότερα, η ανάπτυξη ιστορικής σκέψης αφορά την κατανόηση των ιστορικών γεγονότων και τη σύνδεση αιτίων και αποτελεσμάτων, ενώ η καλλιέργεια ιστορικής συνείδησης αφορά την κατανόηση της συμπεριφοράς του ανθρώπου σε συγκεκριμένες καταστάσεις και την εξασφάλιση των προϋποθέσεων για την εκδήλωση υπεύθυνης συμπεριφοράς στο παρόν και το μέλλον. Έτσι με τη διδασκαλία της Ιστορίας μπορεί ο μαθητής να αποκτήσει όχι μόνο την επίγνωση ότι ο σύγχρονος κόσμος αποτελεί συνέχεια του παρελθόντος, αλλά και την επίγνωση ότι ο

σύγχρονος ιστορικός ορίζοντας συνδέεται άμεσα με τη ζωή του.

Ο σκοπός της ιστορικής σκέψης και συνείδησης συνδέεται έτσι με το γενικότερο σκοπό της εκπαίδευσης που αναφέρεται στην προετοιμασία συνειδητών πολιτών.

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία ευνοεί την αλλαγή του παραδοσιακού διδακτικού μοντέλου και τη χρήση σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων. Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία επιτρέπει τη μετάβαση από το δασκαλοκεντρικό χαρακτήρα της διάλεξης στο μαθητοκεντρικό μοντέλο της διερευνητικής μάθησης μέσα από την αναζήτηση της γνώσης στις πηγές. Οι εκπαιδευτικές εφαρμογές των ΤΠΕ που συνδυάζουν ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, αλληλεπίδραση των μαθητών με τις πηγές, αυτενέργεια των μαθητών στην πορεία του μαθήματος, σύνδεση με την καθημερινή ζωή και διαθεματικότητα τείνουν να μεγιστοποιούν τα οφέλη της τεχνολογίας στη σχολική τάξη.

Για τη διαχείριση των ιστορικών πηγών και την επεξεργασία τους στη διαδικασία διαμόρφωσής τους σε εκπαιδευτικό υλικό αξιοποιήθηκαν τα παρακάτω προγράμματα:

Επεξεργαστής κειμένου (Word) ως εργαλείο επεξεργασίας και διαχείρισης ιστορικών πληροφοριών, οργάνωσης και παρουσίασης των συμπερασμάτων μελέτης. Με τη χρήση του έγινε δυνατή η επιλογή αποσπασμάτων, η υπογράμμιση με διαφορετικούς τρόπους, η κατασκευή πινάκων απομονώνοντας και οργανώνοντας το γραπτό κείμενο στις απαιτήσεις του ιστορικού ερωτήματος. (Haydn, 2000), (Gardner, 1998), (Chandler, 2000)

Πρόγραμμα διαχείρισης βάσεων δεδομένων(Access) ως εργαλείο αποθήκευσης και οργάνωσης του μεγάλου όγκου των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν. Το περιβάλλον που δημιουργήθηκε επέτρεψε την εύρεση και απεικόνιση δεδομένων γρήγορα και με διαφορετικούς τρόπους, τη συνόψιση, τη μεταφορά δεδομένων σε άλλο πρόγραμμα, τη δημιουργία πινάκων, γραφικών και τέλος με την πολυμεσική συμβατότητά τους καθίσταται εφικτή η διαχείριση όλης της δυνατής πολυμορφίας των ιστορικών πηγών (κείμενο, εικόνα, ήχος). Η δυνατότητα επιλογής (φιλτράρισμα, ερώτημα) μεταξύ του όγκου πληροφοριών κατά περίπτωση, υποστήριξε τη διατύπωση πολλών ιστορικών ερωτημάτων. (Lewis & Lloyd-Jones, 1996), (Ρεπούση & Τσιβάς, 1999) (Gardner, 1998)

Πρόγραμμα επεξεργασίας ποσοτικών δεδομένων(Excel) ως εργαλείο που επέτρεψε την ταξινόμηση πληροφοριών, τον υπολογισμό συντελεστών, τη συγκριτική μελέτη διαφορετικών παραγόντων, τη δημιουργία γραφικών απεικονίσεων, τη μεταφορά των αναλύσεων και απεικονίσεων σε άλλες εφαρμογές. (Lewis & Lloyd-Jones, 1996)

Πρόγραμμα ηλεκτρονικών παρουσιάσεων(PowerPoint) ως εργαλείο που επέτρεψε την οργάνωση και αναπαράσταση ιστορικών φαινομένων και υποστήριξε την παραγωγή του απαραίτητου υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού (Τσιβάς, 2001). Ως εκπαιδευτικό υλικό περιγράφεται το σύνολο των υλικών που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της τάξης ως ενός εν δυνάμει εργαστηρίου ιστορίας, που ερευνά, μελετά και επεξεργάζεται ιστορικές πηγές, και αναφέρεται στη διαμόρφωση περιβάλλοντος εργασίας της τάξης, την οργάνωση των ιστορικών πληροφοριών, τη διασύνδεση πληροφοριών με άλλες όχι με γραμμικό τρόπο, την ανάδειξη της πολυμορφίας των ιστορικών πηγών και τη μεταφορά των πληροφοριών μιας πηγής σε άλλη μορφή(κείμενο -χάρτης, χάρτης - πίνακας, κείμενο-εικόνα, κ.ά).

Πρόγραμμα κατασκευής ιστοσελίδων(FrontPage) παρείχε τη δυνατότητα οργάνωσης του ιστορικού υλικού σε ηλεκτρονικό περιβάλλον με την κατάταξη των υπο-ενοτήτων -θεμάτων σε διαφορετικές ιστοσελίδες, τη δημιουργία των μεταξύ τους συνδέσεων, και διασυνδέσεων με άλλους ηλεκτρονικούς τόπους, καθώς και το σχεδιασμό δραστηριοτήτων για τη διαχείριση των

ιστορικών πηγών σε ηλεκτρονική ή σε γραπτή εκδοχή και επέτρεψε την άμεση παρουσίαση και τη διάχυση εκπαιδευτικού υλικού.

Με τη χρήση των ηλεκτρονικών εργαλείων αναπτύχθηκαν δεξιότητες τόσο για το ηλεκτρονικό περιβάλλον, όσο και για την κατανόηση και την πρακτική εφαρμογή της ιστορικής μεθόδου. Ειδικότερα έγιναν εφικτά :

- **Η αναζήτηση του ιστορικού υλικού:** Χώροι αναζήτησης: βιβλιοθήκες, δια-δίκτυο, πολυμεσικοί τίτλοι

Κατανόηση των κριτηρίων αναζήτησης : Το ιστορικό ερώτημα / Η πολυμορφία των ιστορικών πηγών / Η αναγκαιότητα υποστήριξης πολλαπλών οπτικών γωνιών του παρελθόντος / Η παιδαγωγική συμβατότητα του υλικού

Η διαχείριση των ιστορικών πηγών: Ψηφιοποίηση / Μορφοποίηση / Καταχώρηση - αποθήκευση / Ταξινόμηση

Επεξεργασία των ιστορικών πηγών: Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού / Πολλαπλές αναπαραστάσεις / Διασυνδεσιμότητα

Δυνατότητες διδακτικής αξιοποίησης: Διάχυση ψηφιακού υλικού / επεξεργασία ιστορικών πηγών / δημιουργία δραστηριοτήτων / διατύπωση ιστορικών ερωτημάτων.

Ο ρόλος του δασκάλου όσο οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες είναι υποστηρικτικός, (καθοδηγητικός) δίνει σαφείς οδηγίες όπου κι αν χρειαστούν και ενημερώνει για το χρόνο που έχουν στην διάθεση τους οι μαθητές για να ολοκληρώσουν την εργασία τους. Σε ερωτήσεις των μαθητών μπορεί να απαντά επίσης με ερωτήσεις που να οδηγούν σε παραπέρα διερεύνηση. Άλλος ρόλος: εμπυχωτικός

2.2 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

1^η και 2^η Διδακτική ώρα

Οι μαθητές της Στ' τάξης στο μάθημα της Ιστορίας θα διδαχθούν το κεφάλαιο 37, Βαλκανικοί πόλεμοι, σελίδες 195-196-197. Με αφορμή αυτό το μάθημα την πρώτη και δεύτερη ώρα με τη χρήση του λογισμικού [Cmap Tools](#) θα γίνει ανίχνευση των ιδεών που προϋπάρχουν στους μαθητές πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα με την βοήθεια εννοιολογικού χάρτη. Ταυτόχρονα διδάσκονται τη χρήση του. Εργάζονται με το ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.

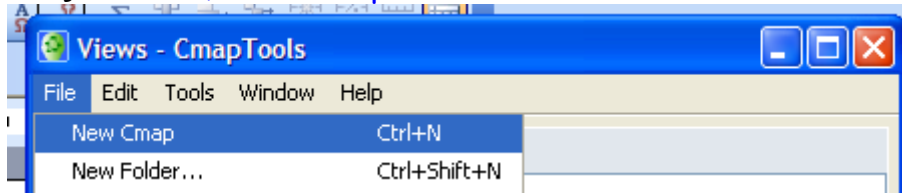
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

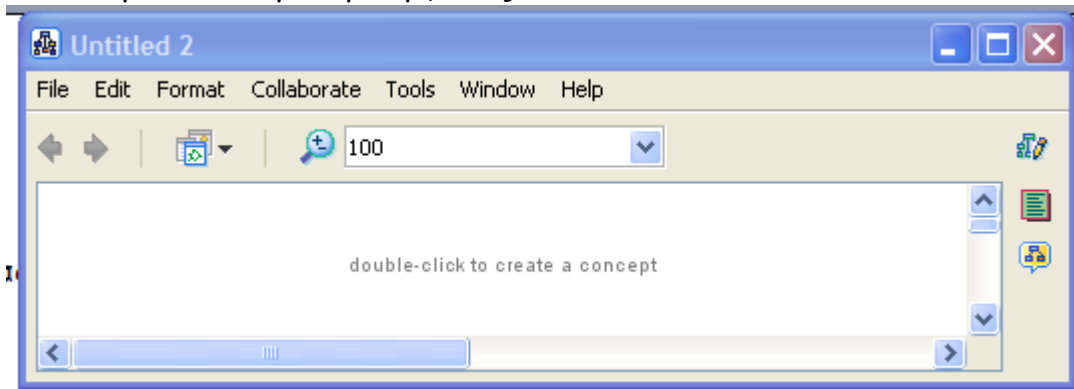
1. Ανοίξτε, κάνοντας διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο, το πρόγραμμα **CmapTools**.

2. Από το μενού επιλέξτε "File", "New Cmap"

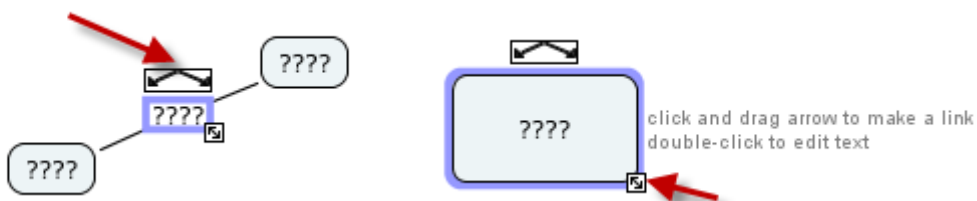
3. Εμφανίζεται το παρακάτω παράθυρο εργασίας.

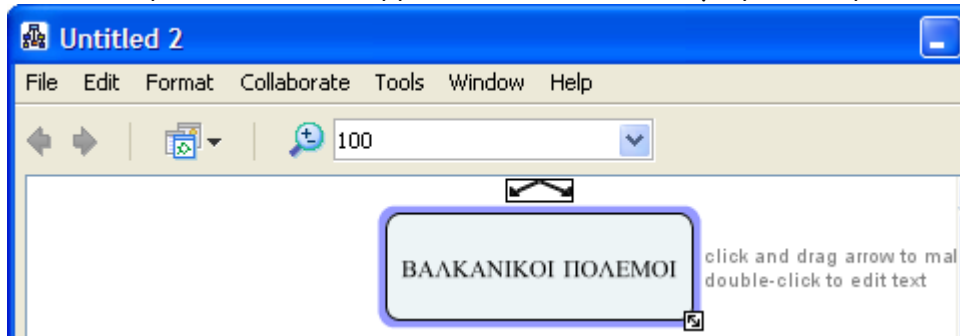
4. Κάντε διπλό κλικ μέσα για να δημιουργηθεί ο πρώτος δεσμός.

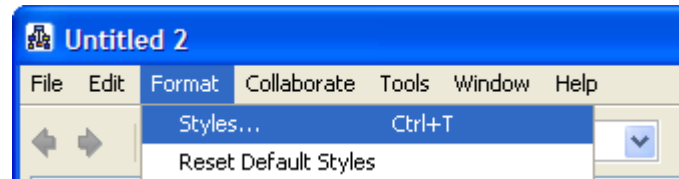
5. Κρατώντας πατημένο το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού πάνω στο πλαίσιο με τα βελάκια μετακινήστε το. Με τον ίδιο τρόπο μπορείτε να μετακινήσετε οποιοδήποτε αντικείμενο μέσα στον εννοιολογικό χάρτη. Επίσης από τα βελάκια που υπάρχουν στο κάτω δεξιό μέρος του πλαισίου μπορείτε να αλλάξετε το μέγεθός του.

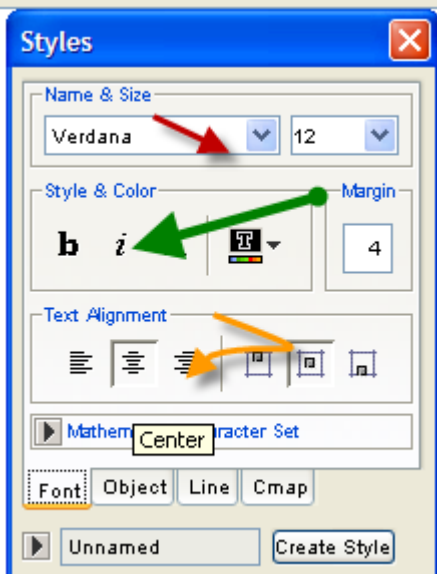
6. Κάντε διπλό κλικ μέσα σε κάθε κόμβο ή σύνδεση για να γράψετε κείμενο.

7. Για να μορφοποιήσετε το κείμενο που γράφετε από το μενού επιλέξτε «Format», «Styles»

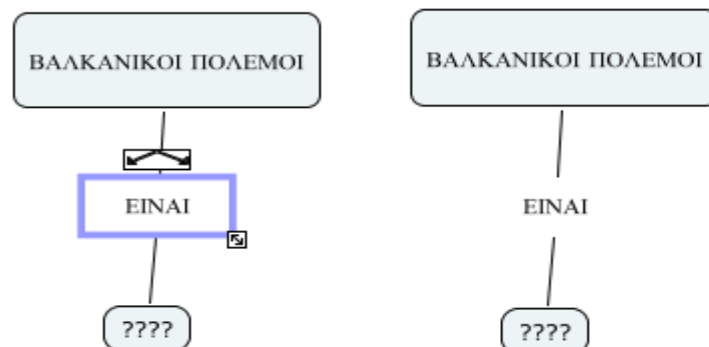

8. Τότε ανοίγει το παράθυρο της μορφοποίησης...

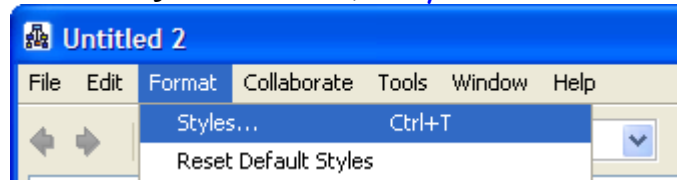
Name & size: Είδος γραμματοσειράς και μέγεθος.
Style & color: Έντονη γραφή, πλάγια γραφή, υπογράμμιση.
 Από αυτό το κουμπί επιλέγουμε το χρώμα της γραμματοσειράς.
Text Alignment: Επιλέγουμε τη στοίχιση του κειμένου.

9. Κρατώντας πατημένο το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού πάνω στο πλαίσιο με τα βελάκια μετακινήστε το. Κάντε κλικ πάνω στο πλαίσιο του συνδέσμου και γράψτε «είναι». Μέσα στους συνδέσμους γράφουμε πάντα ρήμα. Έπειτα κάντε κλικ σε οποιοδήποτε κενό σημείο για να φύγουν τα βελάκια από το σύνδεσμο.

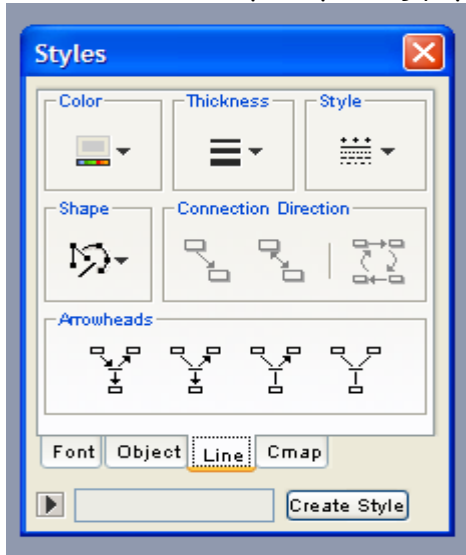

10. Κάντε κλικ στον κόμβο που συνδέεται με το «ΕΙΝΑΙ» και γράψετε τι πιστεύετε ότι ήταν οι Βαλκανικοί πόλεμοι.

11. Από το από το μενού επιλέξτε «Format», «Styles»

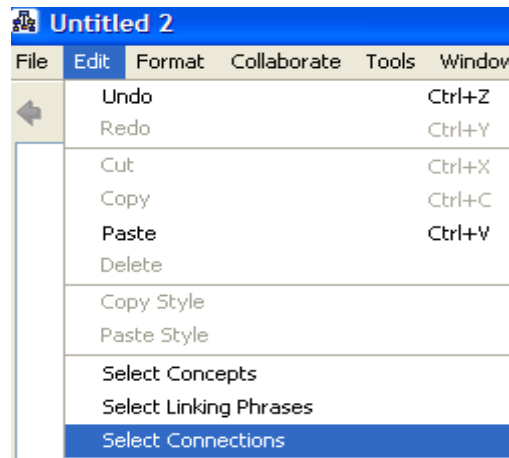

12. Από το παράθυρο της μορφοποίησης επιλέξτε «line».

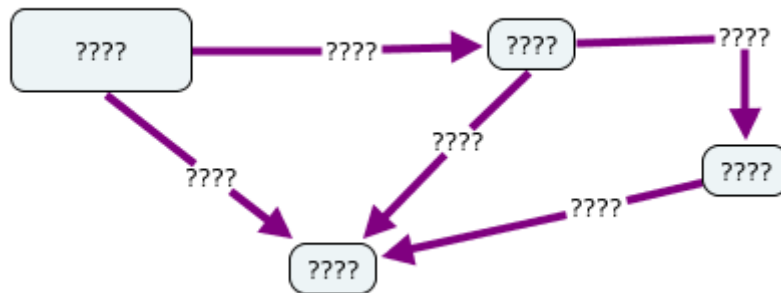

Color: Χρώμα βέλους
Thickness: Πάχος βέλους
Style: Στυλ γραμμής
Shape: Γραμμή ευθεία, τεθλασμένη, καμπύλη.
Connection Direction: Κατεύθυνση βέλους.
Arrowheads: Κατεύθυνση συνδέσεων.

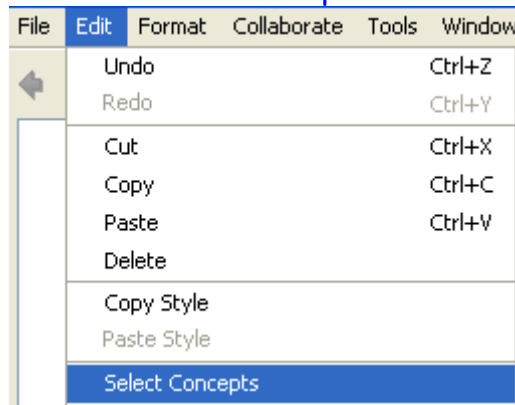
13. Για να μορφοποιήσετε τα βέλη από το μενού επιλέξτε «Edit» και «Select Connections».

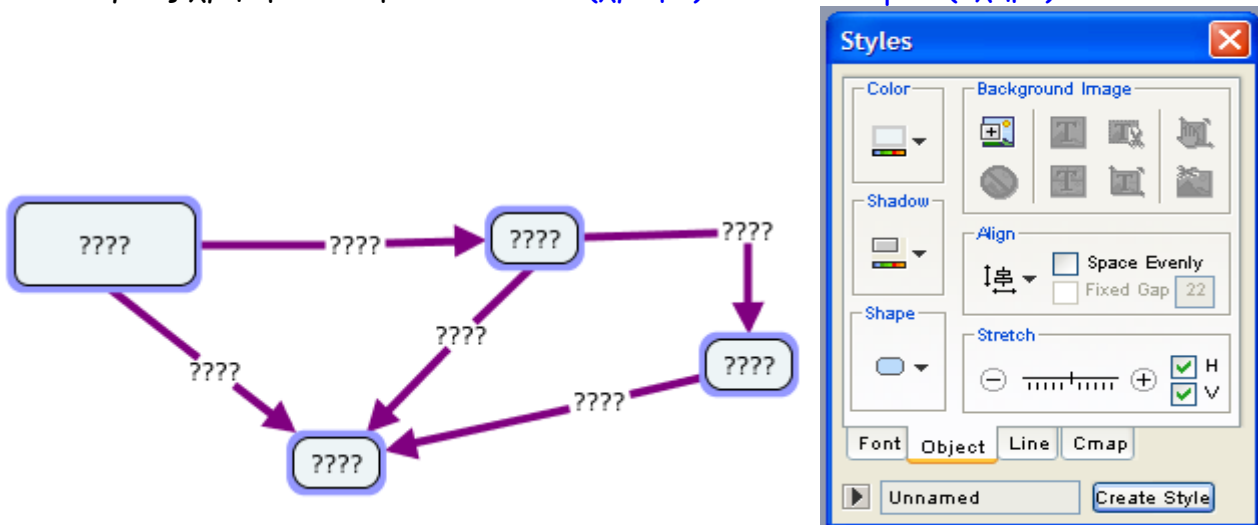
14. Έχουν επιλεγεί τότε όλα τα βέλη τα οποία μπορείτε τώρα να μορφοποιήσετε.

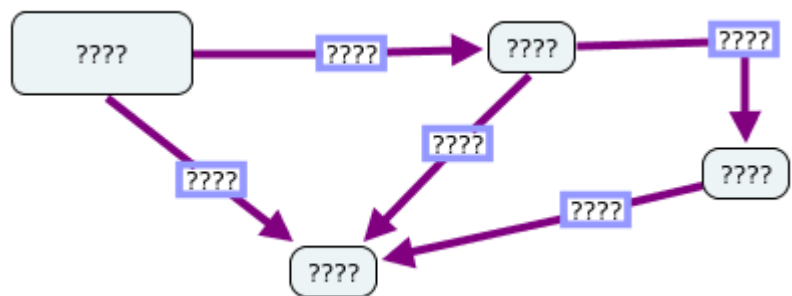
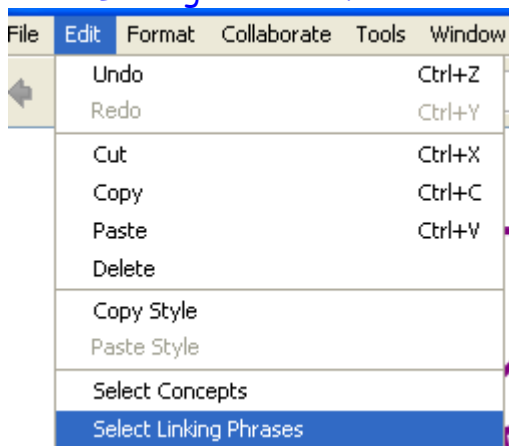
15. Για να μορφοποιήσετε τους κόμβους και τους συνδέσμους στους οποίους γράφετε από το μενού επιλέξτε «Edit» και «Select Concepts»

16. Επιλέγονται όλα και τα μορφοποιείτε από το «Styles» και την επιλογή «Object». Εδώ κυρίως χρησιμοποιούμε το «Color» (χρώμα) και το «Shape» (σχήμα).

17. Για να μορφοποιήσετε τους συνδέσμους από το μενού επιλέξτε «Edit» και «Select Linking Phrases».

18. Επιλέγονται όλα και τα μορφοποιείτε από το «Styles» και την επιλογή Object και Font.

19. Προσπαθήστε να δημιουργήσετε εννοιολογικό χάρτη ο οποίος θα δίνει πληροφορίες για το τι είναι Βαλκάνια, τι ήταν οι Βαλκανικοί πόλεμοι, γιατί έγιναν, ποιοι ήταν σύμμαχοι, ποιοι νίκησαν και ποιο ήταν το αποτέλεσμα τους για την Ελλάδα.

2^η Διδακτική ώρα

Στην 2^η διδακτική ώρα οι ομάδες ανοίγουν το φυλλομετρητή **Mozilla Firefox** και αναζητούν πληροφορίες από το διαδίκτυο για τους Βαλκανικούς πολέμους. Όλες οι ομάδες πρώτα θα βρουν θα διαβάσουν και θα αποθηκεύσουν γενικές πληροφορίες για τους Βαλκανικούς πολέμους. Ύστερα θα αναλάβουν να αναλάβουν να συγκεντρώσουν διαφορετικό είδος πληροφοριών. Υπάρχουν 7 ομάδες.

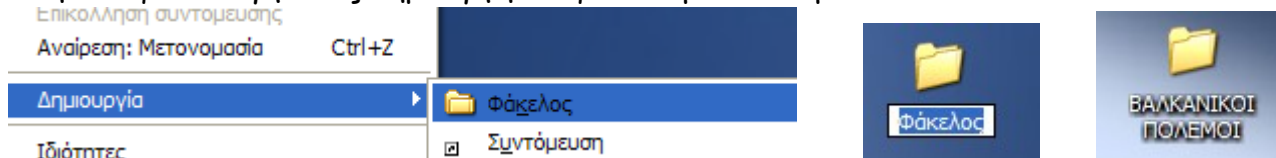
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ	ΕΙΔΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
ΓΕΩΓΡΑΦΟΙ	ΧΑΡΤΕΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ 1	ΑΙΤΙΑ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ 2	ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΜΑΧΕΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ 3	ΣΥΜΜΑΧΟΙ-ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ 4	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΙ	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ	ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ-ΜΟΥΣΙΚΗ

Οι ομάδες δουλεύουν με το **ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2**.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 ΜΗΧΑΝΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ

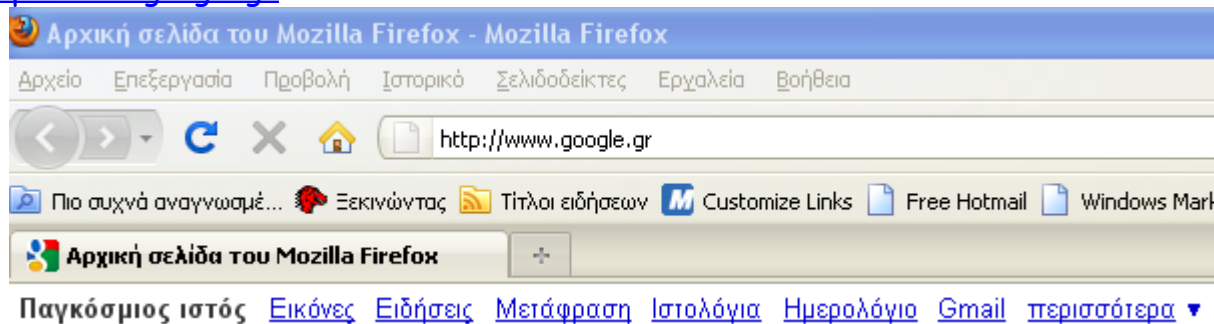
Στόχος της δραστηριότητας είναι να συγκεντρώσουν οι μαθητές υλικό για τους Βαλκανικούς πολέμους και να μάθουν να δημιουργούν παρουσιάσεις με το πρόγραμμα **Microsoft Office PowerPoint 2003**. Το μάθημα θα γίνει στο σχολικό εργαστήριο και οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε ομάδες των τριών ατόμων. Θα απαιτηθούν 2 διδακτικές ώρες.

Στην επιφάνεια εργασίας δημιουργήστε φάκελο με το όνομα «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».

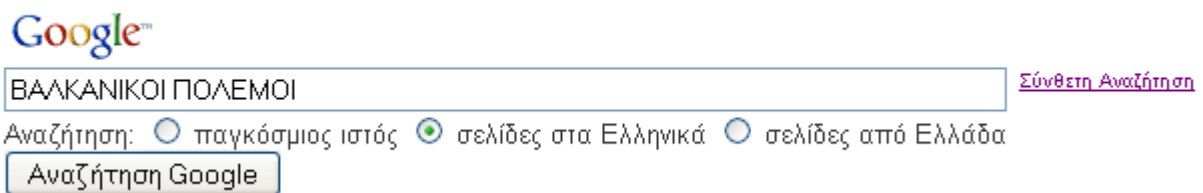

2. Ανοίξτε το φυλλομετρητή Mozilla Firefox και γράψτε τη διεύθυνση

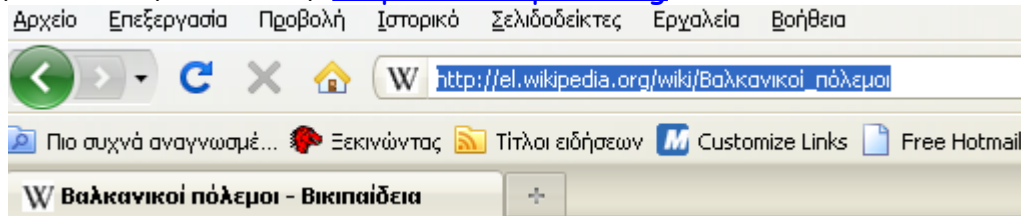
<http://www.google.gr>

3. Στην αναζήτηση γράψτε «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**» και επιλέξτε «σελίδες στα ελληνικά»

4. Πηγαίνετε στη διεύθυνση: <http://el.wikipedia.org>

5. Επιλέξτε, κρατώντας πατημένο το αριστερό κλικ του ποντικιού, το κείμενο.

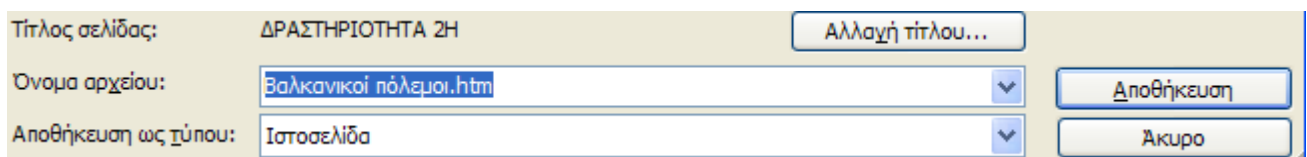
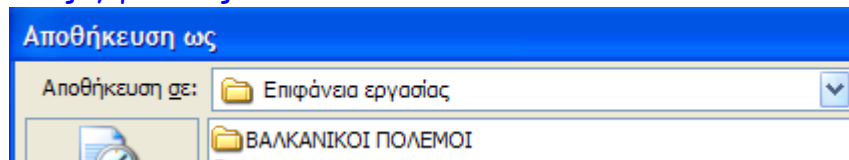
Βαλκανικοί πόλεμοι

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

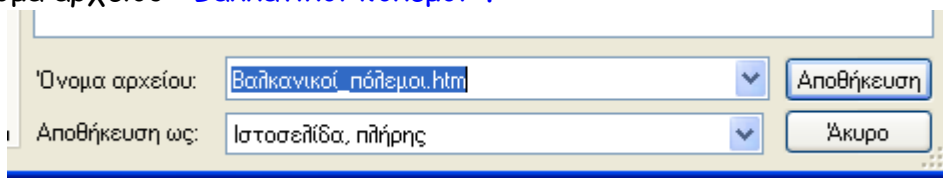
Για πιο αναλυτική περιγραφή των επιχειρήσεων, δείτε: [Α' Βαλκανικός Πόλεμος](#), [Β' Βαλκανικός Πόλεμος](#).

Οι **Βαλκανικοί Πόλεμοι** ήταν δύο πόλεμοι που έγιναν στα Βαλκάνια το 1912-1913 στους οποίους αρχικά η Βαλκανική Συμμαχία (Σερβία, Μαυροβούνιο, Ελλάδα και Βουλγαρία) επιτέθηκαν και απέσπασαν από την Οθωμανική Αυτοκρατορία την Μακεδονία και το μεγαλύτερο μέρος της Θράκης, ενώ στη συνέχεια, μετά τις διαφωνίες μεταξύ των νικητών για τον τελικό διαμοιρασμό των εδαφών, ξέσπασε δεύτερος πόλεμος (αυτή τη φορά με τη συμμετοχή και της Ρουμανίας) από τον οποίο εξήλθε ηττημένη η Βουλγαρία, χάνοντας το μεγαλύτερο μέρος των εδαφών που είχε αρχικά κατακτήσει.

6. Αποθηκεύστε το κείμενο πηγαίνοντας «**Αρχείο-Αποθήκευση σελίδας ως...**» σε «**Επιφάνεια εργασίας**», φάκελος «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».

7. Με όνομα αρχείου «**Βαλκανικοί πόλεμοι**».

8. Πηγαίνετε στη διεύθυνση: <http://www.livepedia.gr> και με τον ίδιο τρόπο αποθηκεύστε το κείμενο αφού το μελετήσετε.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΩΝ

1. Πηγαίνετε στη διεύθυνση <http://www.google.gr> , αναζητήστε «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**» και επιλέξτε «**Αποτελέσματα εικόνων για ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**»

Αποτελέσματα εικόνων για **ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ** - Αναφορά εικόνων

1. Ανοίξτε τις εικόνες .
2. Βρείτε χάρτες που αφορούν τους Βαλκανικούς πολέμους και αποθηκεύστε τους στο φάκελο «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».
3. Γράψτε ένα κείμενο που να δίνει πληροφορίες από τους χάρτες.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ 1

1. Πηγαίνετε στη διεύθυνση <http://www.google.gr> , αναζητήστε με σύνθετη αναζήτηση «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΑΙΤΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**».
2. Πηγαίνετε στη σελίδα <http://home.arcor.de>
3. Χρησιμοποιήστε τις πληροφορίες και γράψτε ένα περιληπτικό κείμενο και αποθηκεύστε το στο φάκελο «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ 2

1. Πηγαίνετε στη διεύθυνση <http://www.google.gr> , αναζητήστε με σύνθετη αναζήτηση «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΜΑΧΕΣ ΓΕΓΟΝΟΤΑ**».
2. Πηγαίνετε στη σελίδα <http://home.arcor.de>
3. Χρησιμοποιήστε τις πληροφορίες και γράψτε ένα περιληπτικό κείμενο και αποθηκεύστε το στο φάκελο «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ 3

1. Πηγαίνετε στη διεύθυνση <http://www.google.gr> , αναζητήστε με σύνθετη αναζήτηση «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΣΥΜΜΑΧΟΙ**».
3. Πηγαίνετε στη σελίδα <http://home.arcor.de>
2. Χρησιμοποιήστε τις πληροφορίες και γράψτε ένα περιληπτικό κείμενο και αποθηκεύστε το στο φάκελο «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ 4

1. Πηγαίνετε στη διεύθυνση <http://www.google.gr> , αναζητήστε με σύνθετη αναζήτηση «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑ**».
2. Πηγαίνετε στη σελίδα <http://home.arcor.de>
2. Χρησιμοποιήστε τις πληροφορίες και γράψτε ένα περιληπτικό κείμενο και αποθηκεύστε το στο φάκελο «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΩΝ

1. Πηγαίνετε στη διεύθυνση <http://www.google.gr> , αναζητήστε «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**» και επιλέξτε «**Αποτελέσματα εικόνων για ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».

Αποτελέσματα εικόνων για **ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ** - Αναφορά εικόνων

4. Ανοίξτε τις εικόνες .
5. Βρείτε φωτογραφίες που αφορούν τους Βαλκανικούς πολέμους και αποθηκεύστε τους στο φάκελο «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».
6. Γράψτε ένα κείμενο που να δίνει πληροφορίες από τις φωτογραφίες.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

1. Πηγαίνετε στη διεύθυνση <http://www.google.gr> , αναζητήστε «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**» και επιλέξτε «**Αποτελέσματα εικόνων για ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».

Αποτελέσματα εικόνων για **ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ** - Αναφορά εικόνων

7. Ανοίξτε τις εικόνες .
8. Βρείτε φωτογραφίες πινάκων που αφορούν τους Βαλκανικούς πολέμους και αποθηκεύστε τους στο φάκελο «**ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ**».
9. Γράψτε ένα κείμενο που να δίνει πληροφορίες από τους πίνακες.

Για επιπλέον πληροφορίες χρησιμοποιήστε την παρακάτω σελίδα και τους υπερσυνδέσμους της.

Βαλκανικοί Πόλεμοι

Από την Live-Pedia.gr

Μετάβαση σε: [πλοήγηση](#), [αναζήτηση](#)

Βλέπε και λήμμα [Ελληνική Ιστορία- 4\) Νεότεροι Χρόνοι](#) .

Έτσι λέγονται οι δύο πόλεμοι που έγιναν στη Βαλκανική Χερσόνησο κατά τα έτη 1912-1913. Στον πρώτο, η Ελλάδα, η [Βουλγαρία](#), η [Σερβία](#) και το [Μαυροβούνιο](#) πολέμησαν την [Τουρκία](#). Στο δεύτερο η Βουλγαρία πολέμησε τη Σερβία, την Ελλάδα και το [Μαυροβούνιο](#).

Πρώτος Βαλκανικός πόλεμος: Η Ελλάδα, η Βουλγαρία, η Σερβία και το Μαυροβούνιο ενώθηκαν με συμμαχία, για να διώξουν τους Τούρκους από τα εδάφη, όπου ζούσαν Χριστιανοί. Η αφορμή δεν άργησε να δοθεί: Οι συμπλοκές στα σύνορα της Τουρκίας με τη Βουλγαρία το Μαυροβούνιο και τη Σερβία και η αυθαίρετη απόβαση Τούρκων στη Σάμο, που ήταν τότε αυτόνομη, ανάγκασαν τα συμμαχικά κράτη να κηρύξουν επιστράτευση.

Ο πόλεμος διεξάχθηκε στη [Μακεδονία](#), την [Ήπειρο](#) και τη [Θράκη](#). Στη Μακεδονία και την [Αλβανία](#) ο τουρκικός στρατός αντιμετώπισε τον ελληνικό και το σερβικό, στην Ήπειρο τον ελληνικό και στην Θράκη το βουλγαρικό.

Οι επιχειρήσεις του Ελληνικού στρατού: Ο ελληνικός στρατός από το 1907 έχει πάρει σωστή και εντατική εκπαίδευση, ήταν καλά εφοδιασμένος και είχε υψηλό ηθικό. Η πρώτη σημαντική νίκη του ήταν στη μάχη του Σαρανταπόρου. Μετά τη μάχη αυτή ο τουρκικός στρατός υποχώρησε. Δεύτερη σπουδαία ελληνική νίκη ήταν η μάχη των Γιαννιτών.

Η πόλη των Γιαννιτών θεωρούνταν από τους Τούρκους ιερή. Γι' αυτό ο Τούρκος αρχιστράτηγος συγκέντρωσε τις δυνάμεις του εδώ, επειδή πίστευε ότι θα τονωθεί το ηθικό των στρατιωτών του. Όμως οι ελληνικές μεραρχίες ανάγκασαν τον εχθρό να υποχωρήσει και κατέλαβαν την πόλη.

Κατόπιν ο ελληνικός στρατός προχώρησε προς τα άνω, πέρασε τον Αξιό και έφθασε στη Θεσσαλονίκη, όπου είχε συγκεντρωθεί ο τουρκικός στρατός. Οι Τούρκοι αναγκάστηκαν να παραδώσουν τη [Θεσσαλονίκη](#) και στις 26 Οκτωβρίου 1912 ο ελληνικός στρατός μπόηκε νικηφόρος.

Εν τω μεταξύ οι Βούλγαροι νίκησαν στο Λουλέ - Μπουργκάζ τους Τούρκους, που οπισθοχώρησαν στη γραμμή της Τσατάλτζας, για να καλύψουν την Κωνσταντινούπολη. Οι Σέρβοι, με αρχηγό τον Πούτικ, κατέλαβαν το [Μπέλες](#), το [Μοναστήρι](#), την [Αχρίδα](#) και το [Δυρράχιο](#). Οι Έλληνες πολιορκήσαν τα [Γιάννενα](#). Μετά από δίμηνη ανακωχή οι εχθροπραξίες ξανάρχισαν το Φεβρουάριο του 1913. Τότε τα Γιάννενα, το Σκουτάρι και η [Αδριανούπολη](#) αναγκάστηκαν να συνθηκολογήσουν. Στις 30 Μαΐου 1913 μετά από μεσολάβηση των Μεγάλων Δυνάμεων, υπογράφηκε η συνθήκη του Λονδίνου. Έτσι ο πόλεμος πήρε τέλος.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη η Τουρκία περιορίστηκε στην Ανατολική Θράκη μέχρι τη γραμμή Αίγιος - Μήδεια και έχασε την Κρήτη και τα νησιά του Αιγαίου. Δημιουργήθηκε η αυτόνομη Αλβανία, που περιέλαβε τη Β. Ήπειρο και τη Σκόδρα.

Δεύτερος Βαλκανικός Πόλεμος (1913): Η διανομή των εδαφών που κατακτήθηκαν στους νικητές, οι δολοπλοκίες της Αυστρίας, που ωθούσαν τους Βουλγάρους κατά των Σέρβων προκάλεσαν το δεύτερο βαλκανικό πόλεμο. Σ' αυτόν η Βουλγαρία στράφηκε εναντίον των συμμάχων της. Οι Βούλγαροι έφθασαν στον [Αξιό](#) και απείλησαν τη Θεσσαλονίκη.

Οι Ρουμάνοι, επειδή ανησύχησαν από τις επετακτικές τάσεις των Βουλγάρων, βάδισαν προς τη [Σόφια](#), ενώ οι Έλληνες μπήκαν στη Θράκη. Στις 24 Ιουλίου έγινε ανακωχή. Κατόπιν, με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου (10 Αυγούστου 1913) οι Βούλγαροι υποχρεώθηκαν να δεχτούν τους όρους των αντιπάλων τους. Έτσι έχασαν ένα μεγάλο μέρος από τα εδάφη που είχαν καταλάβει κατά τα έτη 1912-1913.

Η Ελλάδα με τους Βαλκανικούς πολέμους απελευθέρωσε τις υπόδουλες ελληνικές περιοχές της Ηπείρου, της Μακεδονίας, την [Κρήτη](#) και τα νησιά του Αιγαίου.

4^η και 5^η Διδακτική ώρα

Στην 4^η και 5^η διδακτική ώρα οι ομάδες με το υλικό που έχουν συγκεντρώσει και έχουν δημιουργήσει θα διδαχθούν τη δημιουργία παρουσίασης, θα δημιουργήσουν παρουσίαση και θα την παρουσιάσουν.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

1. Πηγαίνετε [Έναρξη-Προγράμματα-Microsoft Office-Microsoft Office PowerPoint 2003](#) και ανοίξτε το πρόγραμμα.

2. Εμφανίζεται η πρώτη διαφάνεια.

Κάντε κλικ για τίτλο

Κάντε κλικ για να γράψετε
υπότιτλο

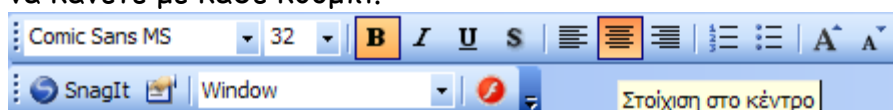
3. Κάντε κλικ και γράψτε «[ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ](#)» για τίτλο και [ΟΜΑΔΑ 1^η, 2^η, 3^η ...](#) ανάλογα, και τα ονόματα των μελών της ομάδας σας στον υπότιτλο.
4. Μορφοποιήστε τα κείμενα που γράψατε. Κάντε κλικ πάνω στα ονόματά σας και θα εμφανιστεί το πλαίσιο κειμένου.

ΟΜΑΔΑ 1^η
ΤΣΑΟΥΣΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΙΣΙΔΩΡΑ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

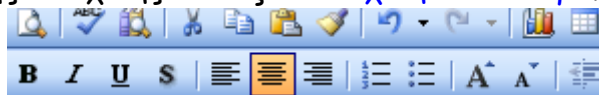
5. Επιλέξτε το κείμενο που υπάρχει μέσα.

ΟΜΑΔΑ 1^η
ΤΣΑΟΥΣΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΙΣΙΔΩΡΑ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

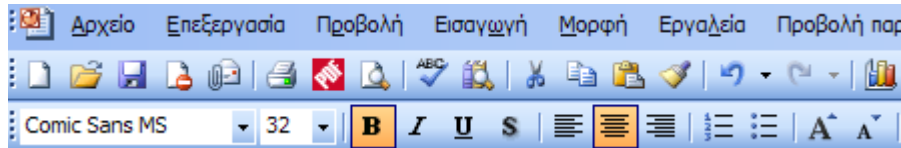
6. Περάστε τον κέρσορα [πάνω από τα κουμπιά του Μενού](#) για να δείτε τι ενέργειες μπορείτε να κάνετε με κάθε κουμπί.

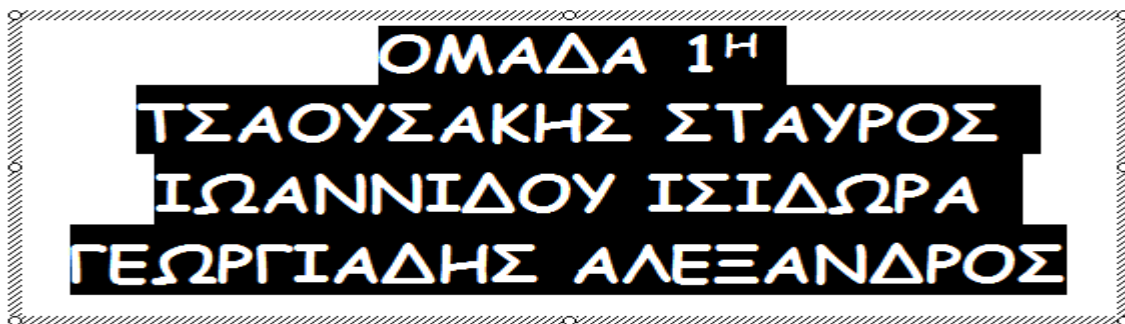
7. Από τα εικονίδια της στοίχισης επιλέξτε **στοίχιση στο κέντρο**.

8. Από γραμματοσειρά επιλέξτε **Comic Sans MS** και από το **μέγεθος 32**. Επίσης «έντονη γραφή»

9. Το αποτέλεσμα θα είναι...

10. Επιλέξτε χρώμα γραμματοσειράς **κόκκινο**.

11. Το αποτέλεσμα θα είναι...

ΟΜΑΔΑ 1Η
ΤΣΑΟΥΣΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΙΣΙΔΩΡΑ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

12. Επιλέξτε πάλι το κείμενο και επιλέξτε «**πλάγια γραφή**» και «**υπογράμμιση**» από τα αντίστοιχα κουμπιά.

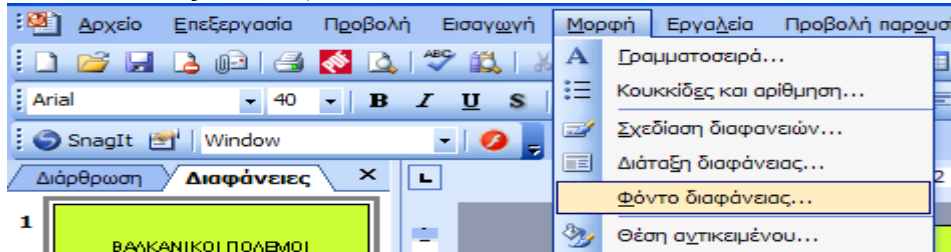

13. Το αποτέλεσμα θα είναι...

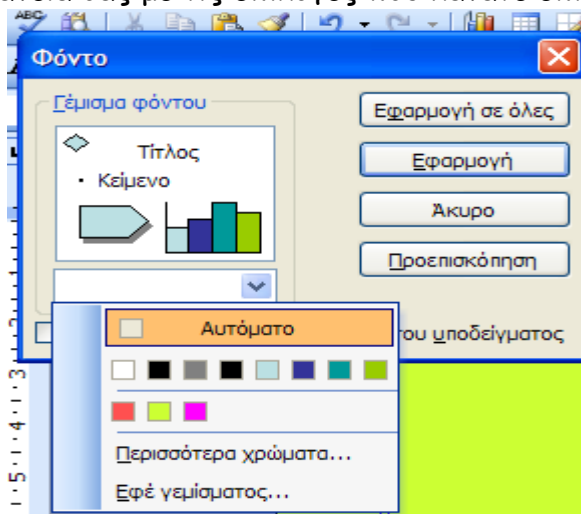
ΟΜΑΔΑ 1Η
ΤΣΑΟΥΣΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΙΣΙΔΩΡΑ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

14. Κάντε τις ίδιες ενέργειες και για τον τίτλο της διαφάνειας.

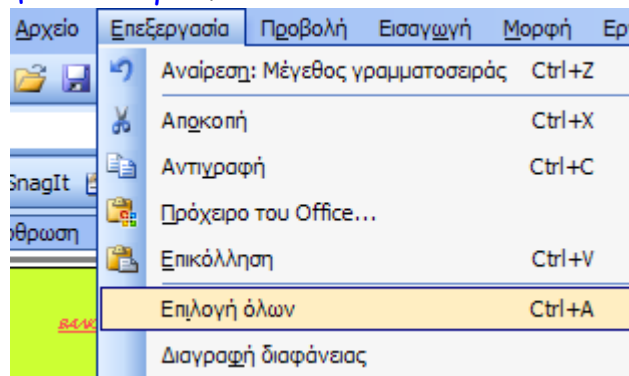
15. Από το Μενού επιλέξτε «Μορφή» , «Φόντο διαφάνειας».

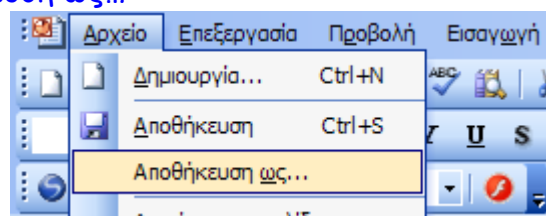
16. Από το «Φόντο διαφάνειας» επιλέξτε χρώμα φόντου και αν θέλετε όλες οι διαφάνειες να έχουν το ίδιο χρώμα φόντου επιλέξτε «εφαρμογή σε όλες». Αν θέλετε το χρώμα που επιλέξατε να έχει εφαρμογή σε μία διαφάνεια επιλέξτε «εφαρμογή». Αν θέλετε να δείτε πώς θα είναι η διαφάνειά σας με τις επιλογές που κάνατε επιλέξτε «προεπισκόπηση».

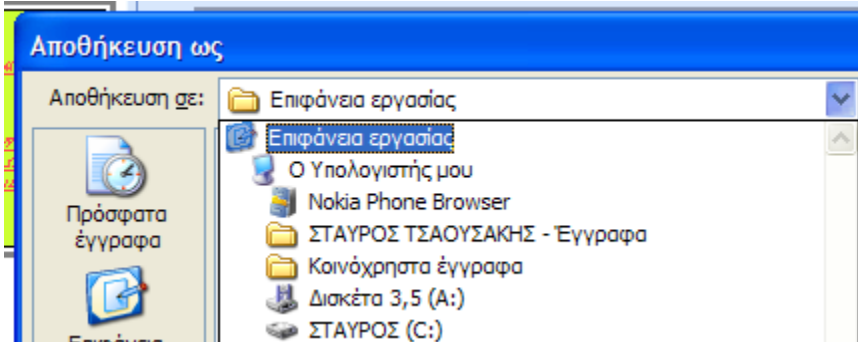
17. Επιλέξτε από το μενού «Επεξεργασία», «Επιλογή όλων» και από το κουμπί της στοίχισης «στοίχιση στο κέντρο».

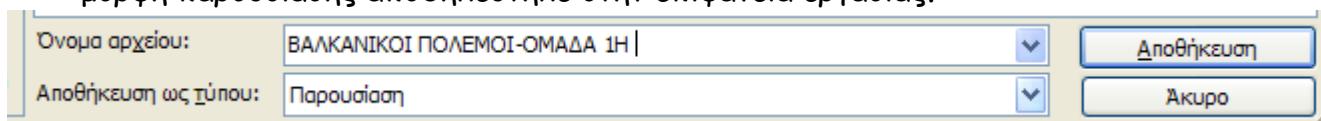
18. Αφού έχετε μορφοποιήσει την πρώτη διαφάνεια αποθηκεύστε την. Από το μενού πάτε «Αρχείο», «Αποθήκευση ως...»

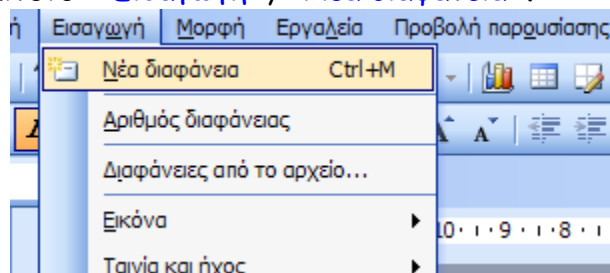
19. Από το παράθυρο που ανοίγει επιλέξτε αποθήκευση σε «Επιφάνεια εργασίας».

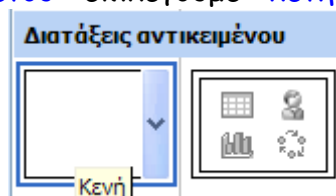
20. Δώστε όνομα αρχείου ανάλογα με την ομάδα σας και πατήστε αποθήκευση. Το αρχείο με μορφή παρουσίασης αποθηκεύτηκε στην επιφάνεια εργασίας.

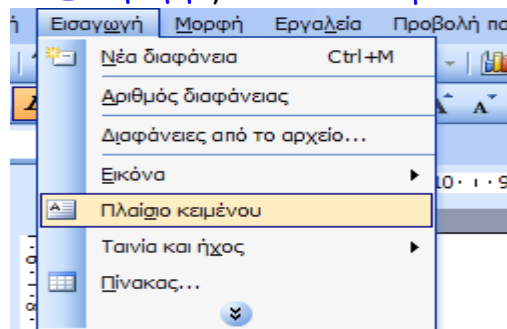
21. Από το μενού πηγαίνετε «Εισαγωγή», «Νέα διαφάνεια».

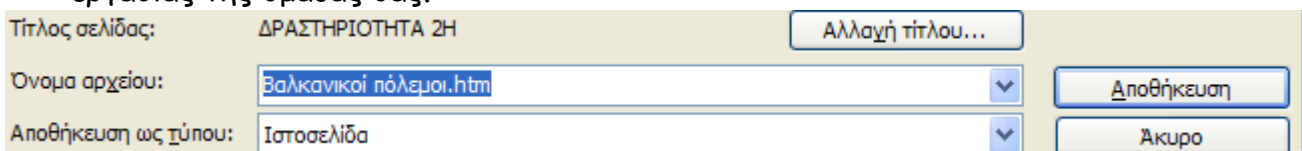
22. Από τη «διατάξεις αντικειμένου» επιλέγουμε «κενή».

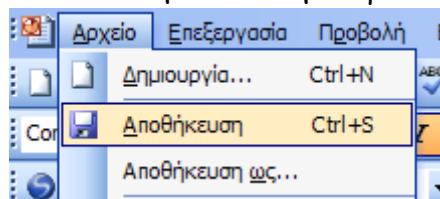
23. Από το μενού πηγαίνετε «Εισαγωγή», «Πλαίσιο κειμένου».

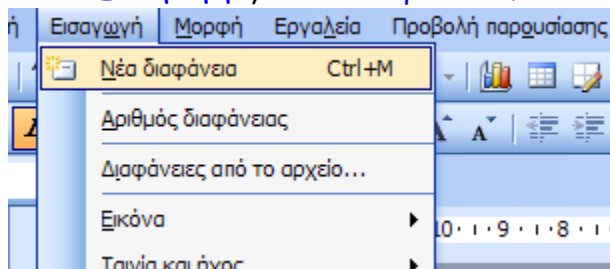
24. Μέσα στο πλαίσιο κειμένου μπορείτε να γράψετε όποιο κείμενο θέλετε. Μέσα στο πλαίσιο κειμένου με αντιγραφή και επικόλληση αντιγράψτε το κείμενο για τους Βαλκανικούς πολέμους που είχατε αποθηκεύσει στα ληφθέντα αρχεία με όνομα αρχείου «Βαλκανικοί πόλεμοι.htm». ή το κείμενο που έχετε δημιουργήσει ανάλογα με το φύλλο εργασίας της ομάδας σας.

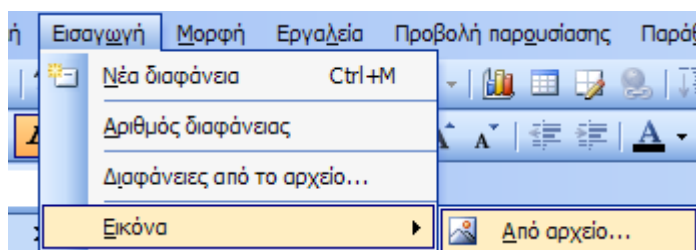
25. Μορφοποιήστε το κείμενο και αποθηκεύστε τη διαφάνεια.

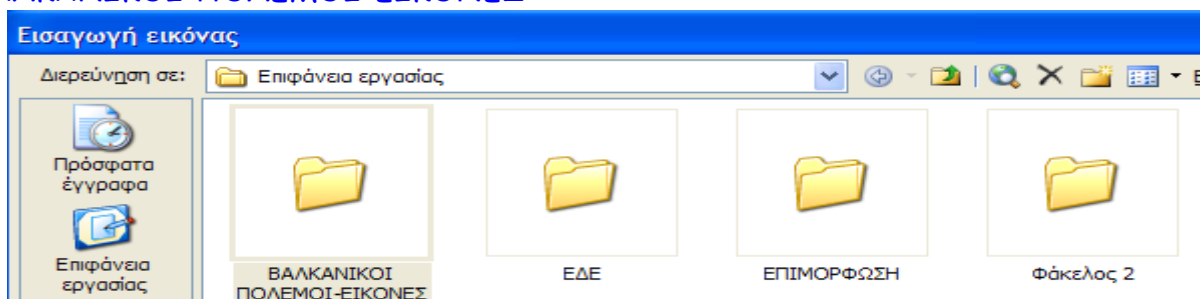
26. Από το μενού πηγαίνετε «Εισαγωγή», «Νέα διαφάνεια».

27. Από το μενού πηγαίνετε «Εισαγωγή», «Εικόνα», «Από αρχείο...» και ανοίξτε το παράθυρο.

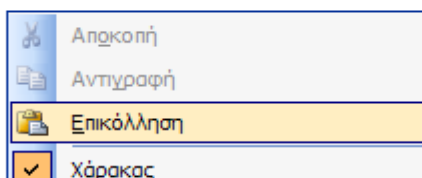

28. Επιλέξτε στο «Διερεύνηση σε...» «Επιφάνεια εργασίας» και ανοίξτε το φάκελο «ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ-ΕΙΚΟΝΕΣ»

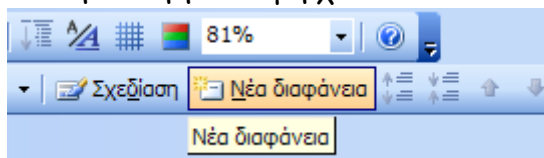

28. Κάντε δεξί κλικ πάνω σε μία εικόνα που έχετε επιλέξει και από το παράθυρο που ανοίγει επιλέξτε «αντιγραφή».

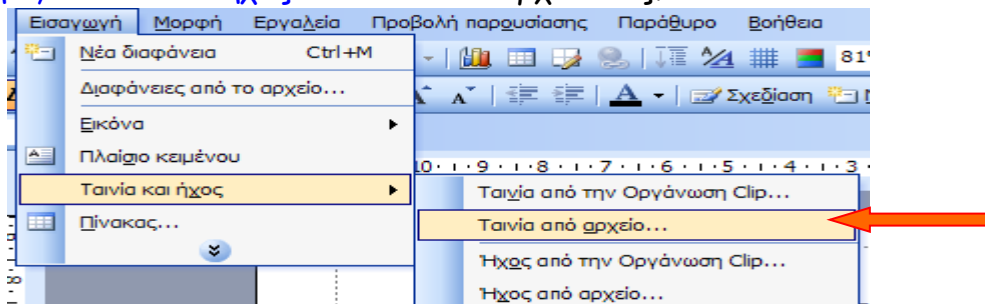
29. Επιστρέψτε στη νέα διαφάνεια που έχετε κάνει και κάνοντας δεξί κλικ κάντε «επικόλληση» της εικόνας. Πατήστε αποθήκευση.

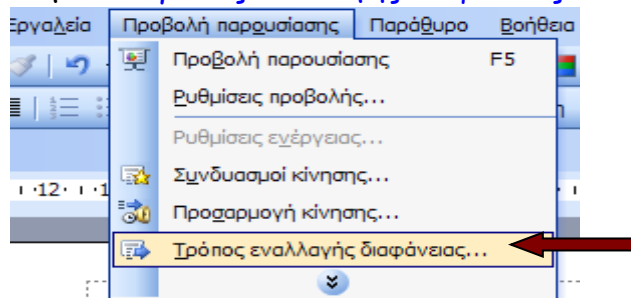
30. Από το κουμπί εισαγωγής νέας διαφάνειας δημιουργήστε όσες διαφάνειες απαιτεί η εργασία σας εισάγοντας κείμενα ή εικόνες. Μορφοποιήστε τα αντικείμενα που εισάγετε και κάθε φορά κάντε αποθήκευση για να μη χάσετε κάτι από την εργασία σας.

31. Μπορείτε επίσης να κάνετε εισαγωγή σε διαφάνεια ή ταινίας από το μενού «Εισαγωγή», «Ταινία και ήχος» από κάποιο αρχείο σας.

32. Έχετε δημιουργήσει έτσι μια σειρά από διαφάνειες. Τώρα μπορείτε να ρυθμίσετε την προβολή των διαφανειών σας σαν παρουσίαση. Από το μενού πάτε «Προβολή παρουσίασης» και επιλέγετε «Τρόπος εναλλαγής διαφάνειας».

33. Δεξιά ανοίγει ένα παράθυρο που σας δίνει όλες τις επιλογές για την εναλλαγή των διαφανειών.

Εναλλαγή διαφανειών [X]

Διαλέγετε τον τρόπο με τον οποίο θα εμφανίζεται η κάθε διαφάνεια.

Τροποποίηση εναλλαγής

Ταχύτητα: [Μεγάλη]

Ήχος: [Άνεμος]

Διαλέγετε την ταχύτητα με την οποία θα αλλάζουν οι διαφάνειες. Επίσης αν η αλλαγή θα συνοδεύεται από ήχο και τι είδους ήχος θα είναι αυτός.

Διαδοχή διαφάνειας

Με κλικ του ποντικιού

Αυτόματα μετά από []

Διαλέγετε πώς θα αλλάζει η διαφάνεια. Κάθε φορά που θα κάνετε κλικ με το ποντίκι ή ...

Διαδοχή διαφάνειας

Με κλικ του ποντικιού

Αυτόματα μετά από [00:10]

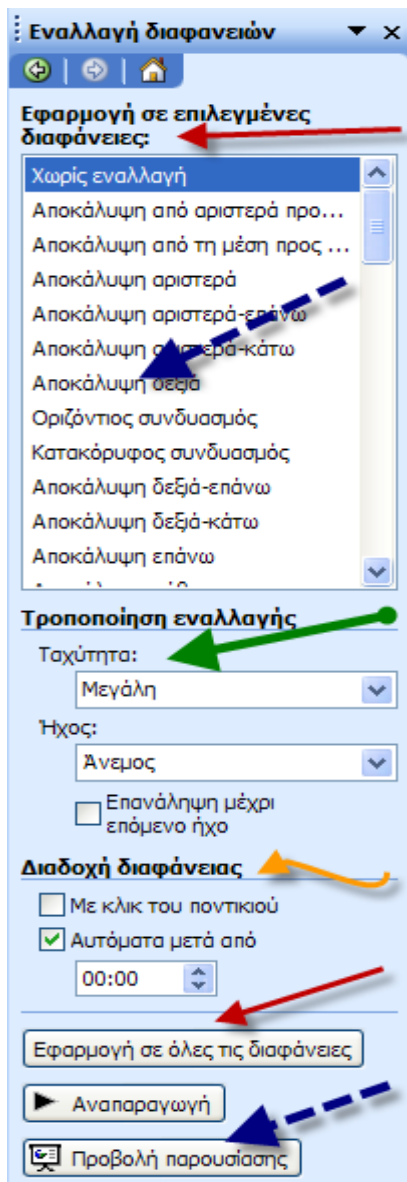
αυτόματα μετά από το χρόνο που θα ορίσετε π.χ. 10 δευτερόλεπτα.

[Εφαρμογή σε όλες τις διαφάνειες]

[▶ Αναπαραγωγή]

[🖥️ Προβολή παρουσίασης]

Μπορείτε να διαλέξετε αν οι ρυθμίσεις σας θα εφαρμοστούν σε όλες τις διαφάνειες και να δείτε την παρουσίαση που κάνατε.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι συμπληρωμένοι εννοιολογικοί χάρτες, τα φύλλα εργασίας, οι παρουσιάσεις των ομάδων και η διαλογική συζήτηση μέσα στην τάξη δίνουν τους δείκτες αξιολόγησης του σεναρίου και το βαθμό υλοποίησης των μαθησιακών στόχων...

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό [Google Earth](#) για να εντοπίσουν πάνω στο χάρτη τα Βαλκάνια και περιοχές που σχετίζονται με μάχες ή άλλα γεγονότα των Βαλκανικών πολέμων.

Μπορούν να επισκεφθούν διαδικτυακά ή επί τόπου τοποθεσίες της Ελλάδας στις οποίες έγιναν μάχες ή Μουσεία της περιοχής.

Μπορούν να αναζητήσουν ιστορικά στοιχεία για γεγονότα της περιοχής τους που σχετίζονται με τους Βαλκανικούς πολέμους.

Να ψάξουν και να βρουν λογοτεχνικά κείμενα, ποιήματα, τραγούδια που έχουν σχέση με τους Βαλκανικούς πολέμους.

Να ασχοληθούν με τις συνέπειες του πολέμου και τη ζωή των ανθρώπων.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ & ΤΣΑΟΥΣΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

